

01.12.2025

**BATMAN İLİ, KOZLUK İLÇESİ, GÜNDÜZLÜ  
MAHALLESİ, 111 ADA 67 PARSELİN BİR  
KISMINDA 5700 KWE/7407,4 KWP  
KURULU GÜCÜNDE ENERJİ ÜRETİM ALANI  
(GÜNEŞ ENERJİ SANTRALİ) AMAÇLI 1/5000  
ÖLÇEKLİ NAZIM İMAR PLANI  
PLAN AÇIKLAMA RAPORU**

Müellifince Hazırlanan Batman İli, Kozluk İlçesi, Gündüzlü Köyü, 111 Ada 67 Parselin Bir Kısımında Yenilenebilir Enerji Kaynaklarına Dayalı Üretim Tesis Alanı (5700 KWE/7407,4 KWP) Amaçlı Nazım İmar Planı

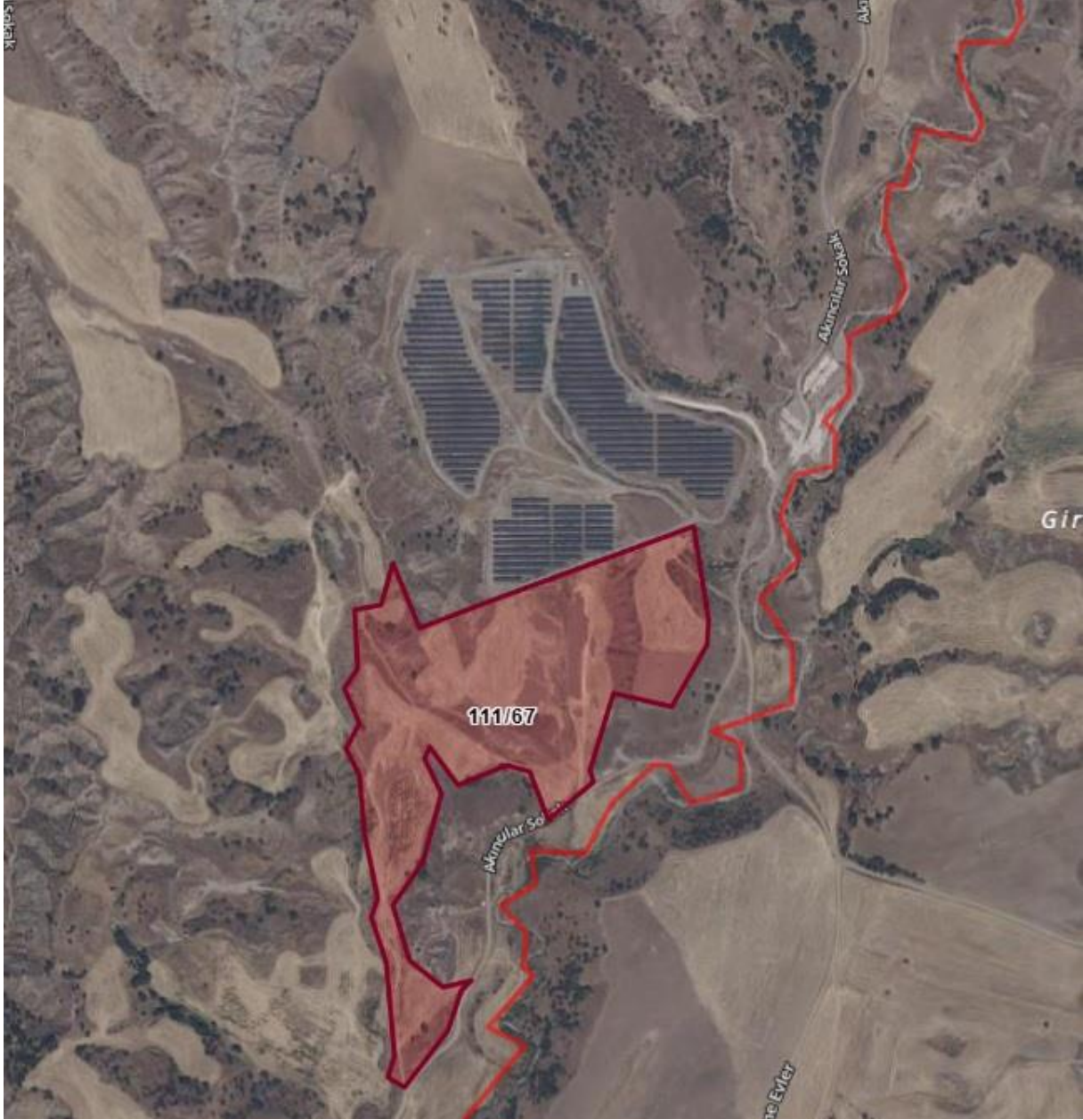
**EKİ  
PLAN AÇIKLAMA RAPORUDUR.  
-Bu Plan Açıklama Raporu kapak dahil 15 sayfadır.-**

## **İÇİNDEKİLER**

1.PLANLAMA ALANININ TANIMI.....	1
2- PLANLAMA ALANININA AİT ÜST ÖLÇEKLİ PLAN VE PLAN KARARLARI .....	1
3- PLANLAMA ALANININ MÜLKİYET DURUMU .....	2
4- PLANA İLİŞKİN RAPORLAR.....	4
4.1- İmar Planına Esas Jeolojik Etüt Raporu Sonuç ve Önerileri .....	4
5- PLANLAMANIN AMACI VE GEREKÇESİ.....	9
6- PLAN KAPSAMI VE KARARLARI.....	12
7-SONUÇ .....	13

## **1.PLANLAMA ALANININ TANIMI**

Planlama alanı; Batman İli, Kozluk İlçesi, Gündüzlü Köyü sınırları içerisinde, 1 adet 1/5000 ölçekli L-46-C-9-A Nazım İmar Planı Paftasında yer alan 111 ada 67 numaralı taşınmazın 93.941 m<sup>2</sup> lik alanını kapsamaktadır.



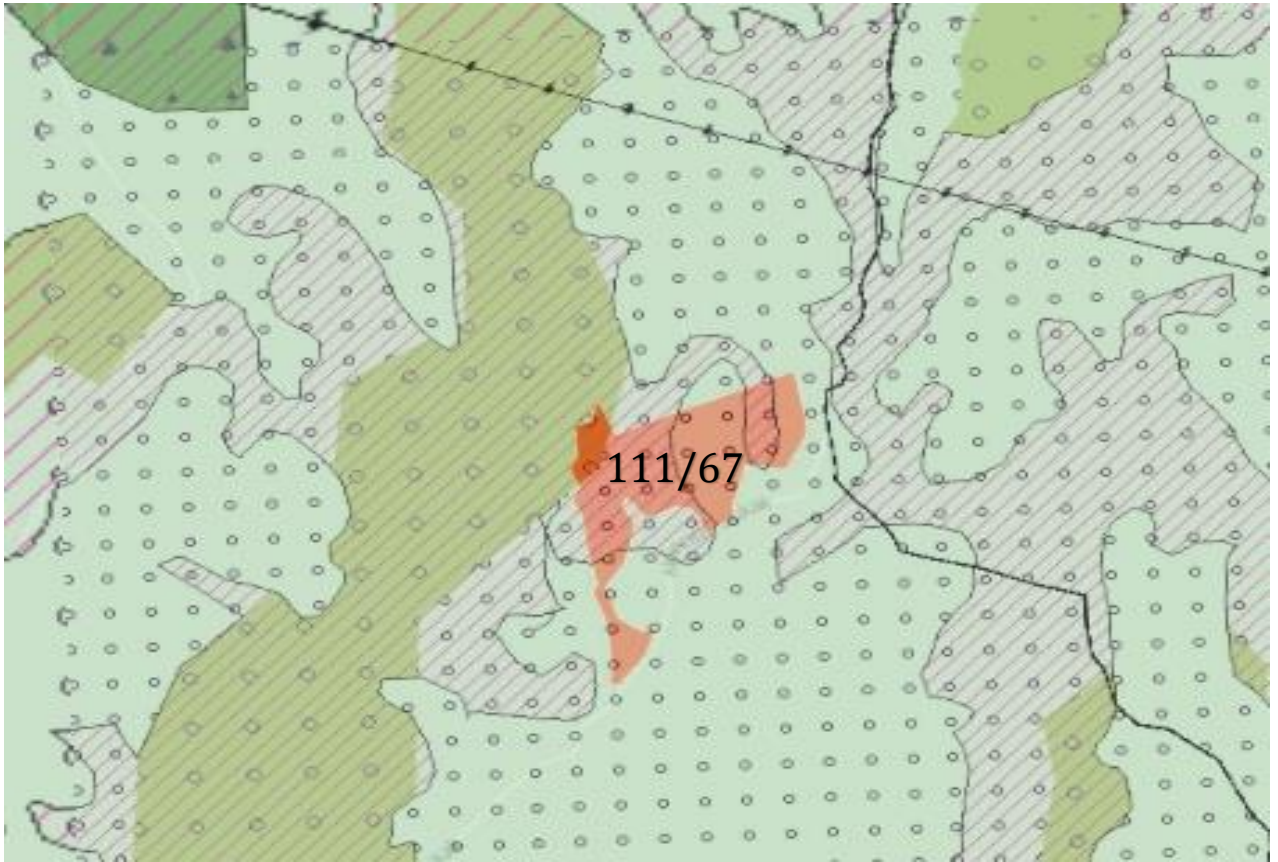
**Resim 1:** Planlama Alanının Google Earth Görüntüsü

## **2- PLANLAMA ALANININA AİT ÜST ÖLÇEKLİ PLAN VE PLAN KARARLARI**

Planlamaya konu alan; Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 02/04/2012 tarih ve 4896 sayılı olur' u ile onaylanan "Mardin-Siirt-Batman-Şırnak-Hakkâri Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planında **Tarım Alanı** olarak planlanmıştır.

02/04/2012 tarih ve 4896 sayılı Olur' u ile onaylanan "Mardin-Siirt-Batman-Şırnak-Hakkâri Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planının hükümleri, "Tanımlar" Başlıklı 4.85.Maddesinde;4.85.Yenilenebilir Enerji Üretim Alanları: Elektrik enerji üretmeye müsait, yenilebilir enerji kaynaklarının yer aldığı/alacağı alanlardır." Denmektedir.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, İmar Planlama Şube Müdürlüğü'nün **02.05.2025 tarih ve 12384853 sayılı kurum görüşünde; Mardin-Siirt-Batman-Şırnak-Hakkâri Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli ÇDP-8.3.30 nolu plan hükmü doğrultusunda, Çevre Düzeni Planı'nda değişikliğine gerek olmadığı belirtilmiştir.**



**Resim 2:** Planlama Alanına 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planındaki Yeri

### **3- PLANLAMA ALANININ MÜLKİYET DURUMU**

Batman İli, Kozluk İlçesi, Gündüzlü Köyü 111 ada 67 Nolu 95.684,61 m2 lik alana sahip parselin mülkiyeti Reyhan Halı Tekstil San. ve Tic. A.Ş. adına.

Reyhan Halı Tekstil San. ve Tic. A.Ş. tarafından 5700 kWe / 7407,4 kWp lık Güneş enerji santrali kurulması için söz konusu parseli 13.08.2025 tarihinde satın almıştır.



## TÜRKİYE CUMHURİYETİ TAPU SENEDİ

<b>TAŞINMAZ BİLGİLERİ</b>	İl:	BATMAN		
	İlçe:	KOZLUK		
	Mahalle/Köy:	GÜNDÜZLÜ		
	Mevki:	TUYEŞEMİ		
	Ada:	111	Parsel:	67
	Yüz Ölçümü:	95.684,61 m <sup>2</sup>	Cilt/Sayfa No:	3 - 248
	Niteligi:	TARLA		

<b>MALİK BİLGİLERİ</b>	Adı Soyadı/Baba Adı:	Hissesi:	Hisseye düşen m <sup>2</sup> :
	REYHAN HALI TEKSTİL SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	Tam	95.684,61

<b>TESCİLE İLİŞKİN BİLGİLER</b>	Taşınmaz No: 41056645	Edinme Nedeni: Satış	İşlem Bedeli: 1.722.500,00
	Konum Bilgisi: 	Tescil Tarihi/Yevmiye No: 13/08/2025 - 4372	Sicilime Uygundur Veriliş Tarihi: 13/08/2025 Tunc YEKİT Tapu Müdürü

--

Mülkiyetin dışındaki aynı ve şahsi haklar ile şerh ve belirtmeler için tapu siciline müracaat edilmesi gerekmektedir.

#### 4- PLANA İLİŞKİN RAPORLAR


##### 4.1- İmar Planına Esas Jeolojik Etüt Raporu Sonuç ve Önerileri

##### İmar Planına Esas Jeolojik Etüt Raporu Onay Sayfası


İLİ	BATMAN
İLÇE	KOZLUK
KÖY/MAH.	GÜNDÜZLÜ KÖYÜ
MEVKİİ	
PAFTA	1000'LİK L46-C-09-A-4-B L46-C-09-A-4-C 5000'LİK L46-C-09-A
ADA/PARSEL	111 ADA, 67 NOLU PARSEL
PLAN/RAPOR TÜRÜ ÖLÇEĞİ	GÜNEŞ ENERJİSİ SANTRALİ YAPILMASI PLANLANAN ADA PARSELE AİT İMAR PLANINA ESAS JEOLOJİK & JEOTEKNİK ETÜT RAPORU

Rapor içeriğindeki sondaj, laboratuvar, analizler vb. Veri ve bilgilerin teknik sorumluluğu müellif mühendis/firmada olmak üzere 28.09.2011 tarih ve 102732 sayılı Genelge gereğince büro ve arazi incelemesi sonucu uygun bulunmuştur.


**KOMİSYON**




Muhammed Salim KAYA  
Jeolojik Mühendis  
04...10.8.2025




İlyas ATAS  
07...08.2025



Ercan TEKİN  
01...10.8.2025




Prof. Dr. İbrahim YILMAZ  
02...10.8.2025




Abdülkadir AYAN  
12.08.2025

28.09.2011 gün ve 102732 sayılı Genelge gereğince onanmıştır.



ONAY  
02...10.8.2025  
Muzaffer ÖZBAN  
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü



**İmara Esas Jeolojik-Jeoteknik Etüt Raporu 29.08.2025 tarihinde onaylanmıştır.**

**Rapor esasları aşağıda belirtilmiştir.**

Batman İli, Kozluk İlçesi, Gündüzlü Köyü, 111 Ada, 67 Nolu Parselde yaklaşık 9.56 Ha. Alan içerisinde yapılacak olan GES için hazırlanan İmar Planına Esas jeolojik- jeoteknik etüt çalışması ile aşağıdaki sonuçlara varılmış ve önerilerde bulunulmuştur.

**1.** Bu rapor İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik Etüt Raporu olup, Batman İli, Kozluk İlçesi, Gündüzlü Köyü, 111 Ada, 67 Nolu Parselde yaklaşık 9.56 Ha. Alan içerisinde yapılacak olan GES inşaa edilmesi planlanmıştır. Çalışma saha ve laboratuvar çalışmalarından oluşup alanın jeolojik- jeoteknik özelliklerinin belirlenerek yerleşime uygunluk açısından değerlendirmesini içermektedir. Rapor jeolojik, jeofizik ve jeoteknik saha çalışmalarından elde edilen veri ve alınan numunelerin laboratuvar ortamında incelenip, literatür ve büro çalışmaları ile değerlendirilerek mühendislik analizleri ve öneriler içermektedir.

**2.** İnceleme alanının mevcut yapılaşma ve imar durumu Batman Valiliği denetiminde gerçekleşmektedir.

**3.** İnceleme alanında Şelmo Formasyonuna ait birimler geçilmiştir.

SK-1 Sondaj Kuyusu; 0,00-1,00 metre arasında kahverengi siltli kil, 1,00-8,00m arasında kahverengi kil taşı grimsi kum taşı ardalanması geçilmiştir.

SK-2 Sondaj Kuyusu; 0,00-1,00 metre arasında kahverengi siltli kil, 1,00-10,00m arasında kahverengi kil taşı- grimsi kum taşı ardalanması geçilmiştir.

SK-3 Sondaj Kuyusu; 0,00-1,00 metre arasında kahverengi siltli kil, 1,00-10,00m arasında kahverengi kil taşı grimsi kum taşı ardalanması geçilmiştir.

SK-4 Sondaj Kuyusu; 0,00-1,00 metre arasında kahverengi siltli kil, 1,00-10,00m arasında kahverengi kil taşı- grimsi kum taşı ardalanması ası geçilmiştir.

SK-5 Sondaj Kuyusu; 0,00-1,00 metre arasında kahverengi siltli kil, 1,00-8,00m arasında kahverengi kil taşı grimsi kum taşı ardalanması geçilmiştir.

SK-6 Sondaj Kuyusu; 0,00-1,00 metre arasında kahverengi siltli kil, 1,00-8,00m arasında kahverengi kil taşı- grimsi kum taşı ardalanması geçilmiştir.

**4.** Yapılan sondaj çalışmaları sonrasında 02.06.2025 tarihinde yapılan ölçümler sırasında yeraltı suyuna rastlanılmamıştır.

**5.** İnceleme alanında değişken eğimler olup olarak 0°-10° ve 10°-20° arasında değişen eğimler görülmekte olup eğim sınırları 1/1000 ölçekli haritalarda verilmiştir.

**6.** İnceleme alanının da hesaplanan bu veriler ruhsat aşamasında kullanılmamalıdır.

**7.** İnceleme alanında 5 lokasyonda Sismik kırılma ve MASW ölçümü yapılmıştır. DA Profil uzunlukları 60 metre olup 30 metre derine kadar olan zemin parametreleri elde edilmiştir.

Alanda gerçekleştirilen Sismik kırılma ve Yüzeysel Dalga analizi çalışmalarına göre sismik hız değerleri açısından 2 farklı ortam tespit edilmiştir. 1.Ortam  $V_s=249-598$  m/sn ve  $V_p=619-905$  m/sn Orta-Sıkı zemin yapısını temsil etmektedir. 2.Ortam  $V_s=498-638$  m/sn ve  $V_p=1454-1793$  m/sn Sıkı-Sert birimleri temsil etmektedir.

**8.**Sahada 3 lokasyonda Düşey Elektrik Sondajı yapılmıştır. Yapılan Düşey Elektrik Sondaj çalışması neticesinde, DES-1 yüzeyden itibaren 6,7 m'ye kadar 39,9 ohm.m Killi-Kum birimi, devamında 164,9 ohm.m Kumtaşı birimin geldiği öngörülmüştür. DES-2 yüzeyden itibaren 6,8 m'ye kadar 48,8 ohm.m Killi-Kum birimi, devamında 205,1 ohm.m Kumtaşı birimin geldiği öngörülmüştür. DES-3 yüzeyden itibaren 8,6 m'ye kadar 49,4 ohm.m Killi-Kum birimi, devamında 184.9 ohm.m Kumtaşı birimin geldiği öngörülmüştür.

**9.** Çalışma alanında Maksimum Kayma Modülü (G) değerleri incelendiğinde; Kramer (1996)'e göre çalışma sahasının yüzey kısmında (959-6080)  $\text{kg/cm}^2$  aralığında olan kısımlar "Zayıf-Orta-Sağlam zeminler" sınıfına, bunun altında bulunan kısımlar ise (4747- 8187)  $\text{kg/cm}^2$  aralığında "Sağlam zeminler" sınıfına girmektedir.

**10.** Dinamik Elastisite Modülü (Ed) değerleri incelendiğinde; G değer değişimine paralel olarak Bowles (1988)'e çalışma sahasının yüzey kısmında (2691-13529)  $\text{kg/cm}^2$  aralığında olan kısımlar "Zayıf-Orta-Sağlam zeminler " sınıfına, bunun altında bulunan kısımlar ise (13611-23341)  $\text{kg/cm}^2$  aralığında "Sağlam zeminler " sınıfına girmektedir.

**11.** Zemin hakim titreşim periyodu 0,19-0,28 Aralığında olduğundan ( $T_0=0,28$ ) olarak hesaplanmıştır. Çalışma alanında yer hâkim titreşim periyotları; " $0,18 < T$

**12.** 2 noktada Mikro tremor yapılmıştır. Ölçü No FO TO A0 Pnc Sayısı MT-1 5,09 0,19 2,0 33 Süre (dk) 30 MT-2 4,73 0,21 1,7 39 30 DA

**13.** Yapılan arazi gözlemleri, sondaj ve jeofizik çalışmalar ile gerekli analizler ve hesaplamalar sonrası jeolojik- jeoteknik değerlendirmeler neticesinde inceleme alanı Önlemler alanları olarak değerlendirilmiştir. Önlemler Alanları (ÖA) Önlemler Alanı 2.1 (ÖA-2.1): Önlem Alınabilecek Nitelikte Stabilite Sorunlu Alanlar Bu alanlar 1/1000 ölçekli yerleşime uygunluk haritasında ÖA-2.1 sembolü ile gösterilmekte olup, ✓ Bu alanlarda kayaçların jeoteknik özellikleri ve eğimli topoğrafya göz önüne alındığında uygun inşaat ve zemin iyileştirme teknikleri kullanılarak, doğacak risklere karşı tedbirler alınarak düşük yoğunluklu yapılaşmaya gidilmesi önerilir. ✓ ÖA-2.1 alanında parsel bazında sondajlı etütler yapılarak, kayaçların jeoteknik özellikleri ayrıntılı olarak ortaya konulmalıdır. Yapılaşma öncesinde zayıf zonlar kaldırılmalıdır. ✓ Alanın eğimli olması nedeniyle temel için kazı çalışmasına gereksinim

duyulacaktır. Bu alanda mutlak suretle yapılaşma öncesinde stabilize analizleri yapılmalıdır. Şev duraylılığına yönelik uygun analizler (Kinematik Analiz ve şev duraylılığı analizi) yapılarak, sonuçların yapılaşma öncesinde değerlendirilip sağlam kayaya soketlinmiş kazıklar, konsol istinat duvarları ve bu yapıların ankrajlı-destek kirişleri ile desteklenmesi gibi önlemlerin alınması önerilir. İnceleme alanında yapılacak her türlü kazıda oluşacak şevler mutlak suretle destek yapılarıyla desteklenmelidir. ✓ Kazı şevlerinin stabilitelerini arttırmak, erozyona ve kaymaya karşı istinat yapılarıyla iyileştirmeleri projeye dahil olmalıdır. Doğal ve yapay şevlerin stabilitesinin sağlanması üst yapı çalışmalarına başlamadan önce yapılması önemle belirtilir. Yapılaşmalardan önce parsel bazındaki sondajlı etütlerde şev üstüne gelecek ilave yükün doğal veya yapay şeve etkisi ile şev kenarına olan mesafesinin etkileri, ilave yükün şev stabilitesini bozmayacak şev kenarına olan güvenli mesafesinin belirlenmesi, kaya ve şevin jeoteknik parametrelerinden doğabilecek problemlerin ayrıntılı çalışılarak, jeoteknik problemin niteliğine göre yukarıdaki önlemlerden bir veya birkaçının alınması gerekir. ✓ Topografik durumunun eğimli olması nedeniyle kademeler arası mesafe geniş tutulmalıdır. Kademelendirme sıralı şekilde olmalı ve kademe doğrultusu eğim yönüne dik seçilmelidir. Bu durum destek yapılarının birlikte planlanmasında kolaylık sağlar. Planlamanın parsel bazında değil ada bazında yapılması, sıralı ve düzenli kademelendirme, destek yapısı yapılması gibi konularda kolaylık sağlayacaktır. ✓ Parsel bazındaki zemin etüt raporlarında yapı ve destek yapılarının güvenli temel derinliği belirtilmeli ve takibi yapılmalıdır. Doğrudan dolgu zemin, yamaç molozu ve ayrılmış toprak zemin üzerine yapı yapılmamalıdır. Yapı yükü sağlam zemine gelecek şekilde temel tasarımı yapılmalıdır. Doğal ve kazılar sonrası oluşan şevler, dayanma yapıları ve benzeri önlemlerle daha güvenli hale getirilmeli, komşu parsellerde oluşabilecek stabilize bozulmalarına karşı tedbirler (dayanma yapıları vb.) önceden alınmalı, çevre ve yer altı suyu drenajları yapılmalı ve destek yapıları arkasına dren boruları koyularak alt yapıya bağlanmalı, temel kazılarında yer altı suyuna rastlanılan kesimlerde zemin kütlelerinin drenajının sağlanması gereklidir. Drenaj sistemleri, yapılacak altyapı projelerine dahil edilmelidir. ✓ Parsel bazında zemin etüt çalışmaları ile belirlenmesi gereken mevcut ve kazı şevleri ile gerekli zemin parametrelerinden kaynaklanabilecek problemlere yönelik önlemler yapılaşma öncesi alınması ve eğimli arazilerdeki inşaat tekniklerine uyulması önerilir. İnceleme alanının topografik eğiminin yamaçlarda genelde yüksek olması binaların oturacağı alanlarda ve çevresinde yapılacak kazı ve dolgu çalışmalarına gereksinimi arttıracaktır. Temel kazıları sırasında kazılacak zeminin doğal topografyaya yayararak yer kazanılmasından kaçınılmalıdır. ✓

Gerek yol gerekse bina temelleri için yapılan kazılardan elde edilen malzeme destek yapısı gerisinde ve tabanında dolgu malzemesi olarak kullanılmamalıdır.

**14.** Batman Valiliği İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü'nün 28.04.2025 tarih ve E50278585-663.09-1327778 sayılı yazısında söz konusu taşınmazların 7269 Sayılı "Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun" kapsamında ilan edilen Afete Maruz Bölge (Yapı ve İkamete Yasaklanmış Afet Bölgesi) sınırları içerisinde kalmadığı belirtilmiştir. Ancak yapılacak çalışmalarda 04.08.2020 tarihli ve 2020/10 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi' ne göre işlem yapılması gerekmektedir. Çalışma alanında MTA verilerine göre herhangi bir Heyelan, Akma, verisine rastlanılmamıştır. Güneydoğu Anadolu Bindirmesi Kozluk segmentine yaklaşık 2 km mesafededir.

**15.** İnceleme alanında su baskın riski yoktur. (DA DSI 10. Bölge Müdürlüğü Havza Yönetimi, İzleme ve Tahsisler Şube Müdürlüğü'nün 02.05.2025 Tarih ve E-78611991-622.02-5817127 sayılı yazısında söz konusu taşınmazlar Bölge Müdürlüğümüzün herhangi bir Sulama Sahasında kalmadığı tespit edilmiştir. Ancak; çalışma altlığımızı teşkil eden 1/25000 ölçekli Askeri Haritada, söz konusu parsellerde kuru dere geçtiği tespit edilmiştir. Dere yatağı ile birlikte sağlıklı solumlu 6'şar metre servis, bu yollara yolunun da olduğu koridorun tesis dışı bırakılması gerekmekte olup ve dere yatağına müdahale edilmemesi, dere yatakları ile ilgili Taşkın ve Rüşubat Kontrolü (2019) ilgili maddelerine uyulması gerekmektedir. Dere yatağı boyunca her türlü yapılaşmalardan kaçınılması, derenin doğal akışına bırakılması, derenin üzerinin kapatılmaması ve adı geçen dere yatağına hafriyat (taş, moloz, çöp, katı atık, sıvı atık, hayvansal atık, vb.) dökülmemesi, daraltıcı dolgu yapılmaması, doğal akış rejimi bozacak her türlü işlemde kaçınılması, dere yataklarına müdahaleyi gerektirebilecek her türlü işlem öncesi Kurum görüşümüzün mutlak suretle alınması, yapılacak tesisten kaynaklı oluşabilecek taşkın zararlarında (can ve mal kayıplarından) Kurumumuzun sorumlu tutulmaması, her türlü sorumluluğun faaliyet sahibine ait olması gerekmektedir. Ayrıca olası aşırı yağışlarda oluşabilecek çevre yüzey sularına karşı tüm tedbirlerin faaliyet sahibi tarafından alınması, yapıların su basman kotunun doğal zemin kotundan yeterli yükseklikte uygulanması, taşınmaz üzerindeki yapılaşmadan dolayı 3. kişilerin görebileceği zarar ziyan hususunda faaliyet sahibinin sorumlu olacağı ve DSI'den zarar ziyan talep edilmemesi, taşkın zararlarından DSI'nin sorumlu tutulmaması gerekmektedir. Su İhtiyacının yeraltı suyundan temin edilmek istenmesi halinde 167 sayılı Kanun gereği Kurumumuzdan görüş alınması, yeraltı ve yer üstü sularının kalitesinin etkilenmemesi için atıklar konusunda 31.12.2004 tarih ve 25687 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği ve Katı Atık Yönetmeliği esaslarına

uyulması gerekmektedir. Söz konusu parsellerde (Güneş Enerjisine Dayalı Yenilenebilir Enerji Kaynağı) "GES" yapılması yapılmasında Kurumumuzca sakınca bulunmamaktadır.

**16.** Planlama aşamasında güncel kurum görüşleri (DSİ, Karayolları, vb.) alınmalıdır. Alınan bu görüşler dikkate alınarak planlamaya gidilmelidir. **17.** Türkiye deprem Tehlike Haritasında en büyük değer yer ivmesi PGA: 0.309g olduğu için yapılaşma esnasında 01.01.2019 tarihinde yürürlüğe giren "Türkiye Bina ve Deprem Yönetmelik" esaslarına mutlaka uyulmalıdır.

**17.** Türkiye deprem Tehlike Haritasında en büyük değer yer ivmesi PGA: 0.309g olduğu için yapılaşma esnasında 01.01.2019 tarihinde yürürlüğe giren "Türkiye Bina ve Deprem Yönetmelik" esaslarına mutlaka uyulmalıdır.

**18.** Bu raporda elde edilen değerler sahanın genel özelliklerini yansıtmakta olup tasarım parametreleri olarak kullanılmamalıdır. Yapılaşma aşamasından önce ayrıntılı jeoloji-jeoteknik temel ve zemin etüt raporu sonucunda elde edilecek verilere göre yapılaşmaya gidilmelidir.

**19.** İnceleme alanında yapılacak olan Güneş Enerjisi Santrali parsellerinin konum ve eğimlerine göre yapılacak olan kazı veya dolgu çalışmaları sırasında geoteknik uzmanlar tarafından destek alınmalı. Oluşabilecek yüksek şevlerle veya saha düzeltme sırasında oluşan dolgu kalınlıkları ile ilgili gerekli önlemler alındıktan sonra projelendirme yapılmalıdır.

**20.** Bu sonuç ve öneriler 20 maddeden oluşmaktadır.

## **5- PLANLAMANIN AMACI VE GEREKÇESİ**

Yenilenebilir enerji kaynakları, sürekli devam eden doğal proseslerdeki var olan enerji akışından elde edilen enerjidir. Bu kaynaklar; güneş ışığı, rüzgâr, akan su, biyolojik prosesler ve jeotermal olarak sıralanabilmektedir. Yenilenebilir enerji kaynaklarının ülkeler ve devletler açısından oldukça önemli bir konuma geldiği günümüzde bu konuda yapılan çalışmalar da hızlanmış durumdadır. Özellikle son yıllarda ülkemiz enerji sektöründe büyük atılımlar gerçekleştirmekte ve sektörün iyileştirilmesi adına birçok çalışma yapılmaktadır. Çünkü Türkiye yenilenebilir enerji kaynakları açısından, özellikle güneş enerjisinde büyük bir potansiyele sahiptir. Güneş enerjisi bakımından ülkemiz dünya ülkeleri arasında en büyük güneş enerjisi potansiyeline sahip ülkeler arasında gösterilmektedir. Türkiye'nin Avrupa ve diğer dünya devletlerine göre ülkemizin yıllık güneşlenme süresi oldukça fazladır. Fakat birçok gelişmiş AB ülkesinin güneş enerjisi potansiyeli ülkemize göre çok daha az olmasına rağmen, bu ülkelerin güneş enerjisinden faydalanma oranı ülkemize göre çok yüksek seviyededir. AB ülkeleri, enerji politikaları içerisinde yenilenebilir enerji kaynaklarına öncelik vermiş ve bu

sayede yenilenebilir enerji teknolojisi alanında sağlanan gelişmelerle dünyada öncü rol oynamıştır.

Dünyada güneş enerjisi kullanımında liderlik yapabilir piyasalar: Almanya, İtalya, Japonya, İspanya, ABD, Çin, Fransa, Çek Cumhuriyeti, Avustralya ve İngiltere'dir. Türkiye'de 1983 yılında önce MTA, sonra da EİE tarafından başlatılan bir proje kapsamında 2 W gücünde bir güneş pili modülü imal edilmiştir. Diğer bir proje kapsamında da 1600 W gücünde bir güneş pili sistemi kurulmuştur. Güneş enerjisinden pratik elektrik sağlanmasıyla ilgili çalışmalar 1997'de deneysel bir güneş enerji santrali devreye sokulmuştur. Bugün Türkiye'de bulunan Güneş Enerji Santrallerinin toplam kurulu gücü 203,10 MW'dır.

Günümüzde elektrik üretiminde ağırlıklı olarak fosil yakıtların kullanılıyor olması ve bu yakıtların gerek tükenbilir konumda bulunması gerekse çevreye verdikleri zararlar nedeniyle alternatif bir enerji kaynağının kullanılması zorunluluğunu ortaya koymuştur. Güneş enerjisi, CO2 emisyonu azaltışında son derece önemlidir. Güneş enerjisi çevre açısından temiz bir kaynak özelliği taşıdığından da fosil yakıtlara alternatif olmaktadır. Yeryüzüne her sene düşen güneş ışınım enerjisi, yeryüzünde şimdiye kadar belirlenmiş olan fosil yakıt haznelерinin yaklaşık 160 katı kadardır. Ayrıca güneş ışınım enerjisi; yeryüzünde fosil, nükleer ve hidroelektrik tesislerinin bir yılda üreteceği enerjiden 15.000 kat kadar daha fazladır. Güneş enerjisi hem bol hem sürekli ve yenilenebilir hem de bedava bir enerji kaynağıdır. Bunların yanı sıra geleneksel yakıtların kullanımından kaynaklanan çevresel sorunların çoğunun güneş enerjisi üretiminde bulunmayışı bu enerji türünü temiz ve çevre dostu bir enerji yapmaktadır.

Yeni ve alternatif enerji kaynaklarının kullanımının yaygınlaşması hem nispeten çevre kirliliği hem de ekonomik gereklilik ve dışarıya bağlı enerji üretim metotlarının ağırlığının azaltılması hususlarını beraberinde getirmektedir. Bu kapsamda alternatif ve temiz enerji üretim yöntemlerinden GES (Güneş Enerji Santralleri) de ön plana çıkmaktadır. Enerji üretiminin doğal kaynaklarla üstelik doğal kaynak israfına yol açmadan karşılanabildiği GES tesisleri son yıllarda ülkemizde hızla yaygınlaşma belirtileri göstermektedir. Güneş enerjisinden yararlanma konusundaki çalışmalar özellikle 1970'lerden sonra hız kazanmış, güneş enerjisi sistemleri teknolojik olarak ilerleme ve maliyet bakımından düşme göstermiş, güneş enerjisi çevresel olarak temiz bir enerji kaynağı olarak kendini kabul ettirmiştir.

GES (Güneş Enerji Santralleri) projelerinin başlıca avantajlarını maddeler halinde sıralayacak olursak;

- Temiz, çevreye ve canlılara zararsız, atık içermeyen enerjidir.
- CO2 artışına bağlı olarak sera gazı etkisi ve küresel ısınmaya neden olmaz.
- Modülerdir, taşınabilir. İhtiyaç halinde sisteme ilaveler yapılabilir.
- Elektriğinin üretildiği yerde tüketim imkanı sağlar.
- Son kullanıcıların yakınına kuruldukları için iletim ve dağıtım cihaz gereksinimi azalır ve yerel elektrik hizmetinin güvenilirliği artar.
- Lokal çözümlerde bakır kablo kullanımı engellenir.
- Elektrikte kaçak ve enerji iletim kayıpları en aza indirilir.
- İşletme ve bakım maliyetleri diğer sistemlere göre yok denecek kadar azdır.
- Dağınık elektrik üretimi ve tüketimi sayesinde trafo merkezine yüklenilmez.
- Mevcut enerji altyapısını destekler, inşaat sektörü ile sinerji sağlar.
- İhtiyaç duyan birey, kurum ve kuruluşlara elektrik üretimi imkanı sağlar.
- Mevcut yapıların kendi elektriğini üretmesine olanak sağlar.
- Gereken enerji her yerde, her bölgede ve her mevsimde bulunabilir.
- Pratik, kolay ve kısa sürede kurulum imkanı mevcuttur.
- Yerli, yenilenebilir ve çevre dostudur.
- Teknoloji, yerli ve yan sanayi ile istihdam oluşur.

Yukarıda verilen bilgiler doğrultusunda artan elektrik enerjisi ihtiyacını ekolojik yaklaşımla sağlamak planın amacını ve esas gerekçesini oluşturmaktadır. Bu plan teklifi ile; Dünyada en hızlı büyüyen enerji kaynağının yenilenebilir enerji olması ve bu kaynaklardan güneş enerjisinin sadece Türkiye için değil dünya için geleceğin enerjisi niteliğinde olması, ülkelerin enerji ihtiyaçlarını yerli kaynaklarla karşılayarak dışa bağımlılıklarının azaltılmasının gerekliliğinin ve enerji tüketimi neticesinde çevreye verilen zararların en aza indirilmesinin öneminin anlaşılması, Türkiye'nin ve Siirt'in coğrafi konumu nedeniyle yüksek güneş enerjisi potansiyeline sahip olması, Kozluk İlçesi, Gündüzlü Köyü, 111 ada 67 numaralı parselde yapılacak Yenilenebilir Enerji Kaynaklarına Dayalı Üretim Tesis Alanı (Güneş Enerjisi Santrali) projesi ile "Yenilenebilir Enerji Kaynakları" alternatiflerinden Güneş Enerjisinden faydalanılarak elektrik üretiminin yapılması için gerekli izinlerin alınarak meri mevzuata uygun şekilde iş ve işlemlerin tamamlanması amaçlanmaktadır.

## **6- PLAN KAPSAMI VE KARARLARI**

Planlama alanın konu olan Batman İli, Kozluk İlçesi, Gündüzlü Köyü 111 ada 67 parsel numaralı plansız alanda bulunduğundan 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı bulunmamaktadır. Planlama alanı plansız alan statüsünde olup, kuzeyinde bulunan 111 ada 79,80 ve 81 nolu parsellerde GES e yönelik İmar planı bulunmaktadır. Bölge genel itibariyle gerek arazi gerekse arazi vasfından kaynaklı GES e yönelik kullanımlar şeklinde gelişmektedir.

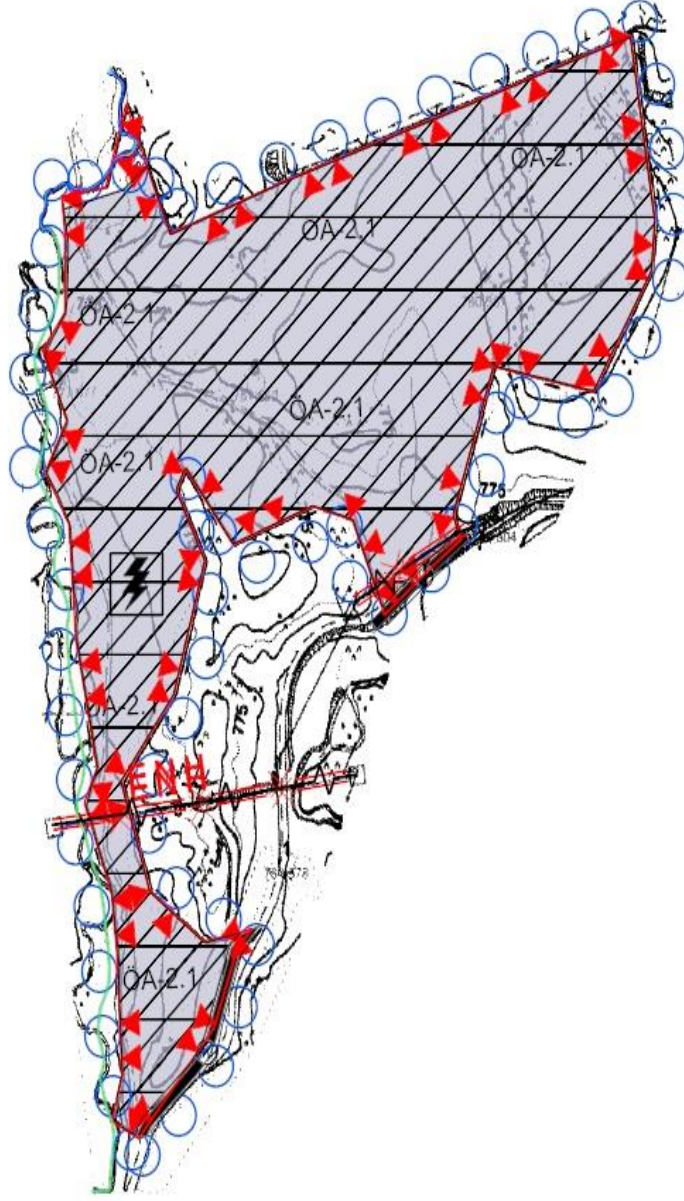
Planlama amaç ve gerekçesi doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlardan alınan görüşler doğrultusunda İmar Planı hazırlanmıştır.

İmar Planı Batman İli, Kozluk İlçesi, Gündüzlü Köyü 111 ada 67 numaralı parseli kapsamaktadır. Güneş enerjisi santralının verimlilik ölçütü kapsamında uygun yer seçimi çok önemli olup, Gündüzlü Köyü 111 ada 67 numaralı parselin konumu Güneş Enerji Santrali kurulumu bakımında yerel iklim durumu, arazinin kullanım durumu ve erişebilirliği gibi temel yer seçimi kriterleri açısından potansiyele sahiptir. Güneş enerji santrallerinin yer seçiminde yürürlükte olan yasal düzenlemeler ve uygulama yönetmelikleri değerlendirildiğinden ve ilgili tüm kurum/kuruluşların olumlu görüşleri alındığından Batman İli, Kozluk İlçesi, Gündüzlü Köyü, 111 ada 67 numaralı parselde kurulacak olan Güneş Enerji Santrali için mevzuat açısından aykırı bir durum söz konusu değildir. Tüm bu değerlendirilmelerden görüleceği üzere kurulacak olan Güneş Enerji Santralinin Kozluk bölgesine hizmet edeceği düşünüldüğünden bu plan teklifi hazırlanmıştır.

İmar planının kapsamı, amacı ve gerekçesine uygun olarak planlama yaklaşımı benimsenmiştir. Batman İli, Kozluk İlçesi, Gündüzlü Köyü, 111 ada 67 numaralı parselde 5,700 kW Enerji elde etmek için kurulacak Güneş Enerjisine Dayalı Elektrik Santraline yönelik hazırlanan İmar Planında, Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliğine uygun olarak, planlama alanına “Yenilenebilir Enerji Kaynaklarına Dayalı Üretim Tesis Alanı” (GES) arazi kullanım kararı getirilmiştir.

Ulaşım aksı planlama alanın; doğusunda 10 metre genişliğindeki taşıt yolundan yapılacaktır.

Söz konusu planlama alanı içerisinde özetle, 3194 sayılı İmar Kanunu'nun İmar Planı Yönetmeliği açısından olumsuzluk yaratacak herhangi bir hususun bulunmadığı bir imar planı önerilmiştir. Bu plan raporu ile bir bütündür.



**Resim 3:** Planlama Alanının Uygulama İmar Plan Görüntüsü

### **7-SONUC**

Genel anlamda “Batman ili, Kozluk ilçesi, Gündüzlü köyü 111 ada 67 nolu parselde Yenilenebilir Enerji Kaynaklarına Dayalı Üretim Tesis Alanı (Güneş Enerji Santrali) amaçlı İmar Planı yapılmasına engel olabilecek herhangi bir olumsuz kurum görüşü veya teknik bir durum söz konusu değildir. Güneş Enerji Santrali amaçlı 1/5000 ölçekli Uygulama İmar Planı; kurum görüşleri, jeolojik-jeoteknik etüt raporu, 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı, 3194 sayılı İmar Kanunu ve İlgili Yönetmelik hükümleri doğrultusunda hazırlanmıştır.